Nganassan

Nganassan (antigament en rus тавгийский, *tavgiysky*, o тавгийско-самоедский, *tavgiysko-samoyedsky*; per l'etnònim тавги, *tavgi*) és l'idioma dels nganassans. El 2002 era parlat per 500 dels 830 nganassans a les parts sud-oest i central de la Península de Taimir.

Nganassan	
næʔ	
Tipus	llengua, llengua viva i llengua severament amenaçada
Parlants	
Parlants nadius	125 (2010)
Parlat a	Taimíria
Oficial a	Taimíria
Autòcton de	nganassans, territori de Krasnoiarsk i Ossètia del Nord - Alània
Classificació lingüística	
llengua humana llengües uralianes llengües samoiedes	
Característiques	
Sistema d'escriptura	alfabet ciríl·lic
Nivell de vulnerabilitat	4 en perill sever
Codis	
ISO 639-3	nio (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=nio)
Glottolog	ngan1291 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/ngan1291)
Ethnologue.com	nio (http://www.ethnologue.com/language/nio)
UNESCO	491 (http://www.unesco.org/languages-atlas/en/atlasmap/language-id-491.html)
IETF	nio
Endangeredlanguages.com	2893 (http://www.endangeredlanguages.com/lang/2893)

Contingut

Classificació
Gramàtica
Ortografia
Bibliografia
Enllaços externs

Classificació

El nganassan és la més divergent de les llengües samoiedes de la família uraliana (Janhunen 1998). Es divideix en dos dialectes principals, Avam (авамский говор,*avamsky govor*) i Vadeiev (вадеевский говор,*vadeyevsky govor*).

Gramàtica

Les característiques fonètiques del nganassan inclou vuit vocals, dues d'elles diftongades (amb estatus de diftongs, p.e. /^{i}a/ i /^{u}a/), probablement no són diftongs (sinó seqüències vocàliques), i al voltant de 20 fonemes consonants.

Un dels trets més característics del nganassan és l'alternança consonàntica, pel que fa als fonemes b, t, k, s (sʼ) i llurs combinacions nasals mb, nt, ŋk, ns.

Ortografia

Des del 1990 s'ha adaptat l'alfabet ciríl·lic per a aquesta llengua:

А а	Б б	В в	Г г	Д д	Е е	Ё ё	Ж ж
З з	Ӡ̌ ӡ̌	И и	Й й	’’	К к	Л л	М м

Н н	Ӈ ӈ	О о	Ө ө	П п	Р р	С с	Ç ç
Т т	У у	Ү ү	Ф ф	Х х	Ц ц	Ч ч	Ш ш
Щ щ	Ъ ъ	Ы ы	Ь ь	Э э	Ә ә	Ю ю	Я я

Bibliografia

- Wagner-Nagy, Beáta: Chrestomathia Nganasanica. (Studia Uralo-Altaica : Supplementum 10) Szeged, 2002, 306 p. ISBN 963-482-588-5
- Katzschmann, Michael: Chrestomathia Nganasanica : Texte – Übersetzung – Glossar – Grammatik, Bearbeitung der *Нганасанская фольклорная хрестоматия* zusammengestellt von Kazis I. Labanauskas unter Berücksichtigung des *Словарь нганасанско–русский и русско–нганасанский*. Norderstedt, 2008, 604 p. ISBN 978-3-8370-1121-0

Enllaços externs

- **(anglès)** Ethnologue: Nganasan (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=nio)
- **(anglès)** Endangered Languages of Indigenous Peoples of Siberia: The Nganasan Language (http://lingsib.iea.ras.ru/en/languages/nganasan.shtml)
- **(anglès)** The Red Book of the Peoples of the Russian Empire: The Nganasans (http://www.eki.ee/books/redbook/nganasans.shtml)
- **(alemany)** Glossari Alemany–Nganassan (http://wwwuser.gwdg.de/~mkatzsc/d2n_a_h.htm)
- Nganasanica (http://www.nganasanica.de/)

Llengües samoiedes	
Septentrionals	Nganassan | Nenets o Iurac (Bosc, Tundra) | Enets | Iurats †
Meridionals	Kamassià † | Karagas † | Koibal † | Mator † | Selkup | Soiot † | Taigi †

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Nganassan&oldid=23158630»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 11 abr 2020 a les 16:58.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.